

Wrzesień 1/2025

BDO

**System kaucyjny
zacznie dziać
1 października 2025 r.**

System kaucyjny zacznie działanie 1 października 2025 r.

System kaucyjny stanowi istotny komponent realizacji celów środowiskowych w strategiach ESG przedsiębiorstw, wprowadzając mechanizm gospodarki obiegu zamkniętego. Od 1 października 2025 r. w sklepach zaczynają pojawiać się opakowania z oznaczeniem systemu.

I. Wprowadzenie systemu kaucyjnego i harmonogram wdrożenia

System kaucyjny rozpocznie działanie 1 października 2025 r. jako mechanizm finansowej zachęty do zwrotu opakowań, funkcjonujący w oparciu o zasadę bezparagonową i umożliwiający zwrot opakowania w każdym sklepie przystępującym do systemu bez konieczności okazywania dowodu zakupu. Wprowadzający napoje w opakowaniach będą zobowiązani do osiągnięcia określonych poziomów selektywnego zbierania opakowań: 77% w 2025 r., 81% w 2026 r., 84% w 2027 r., 87% w 2028 r. i 90% od 2029 r. zgodnie z wymogami dyrektywy SUP (Single-Use Plastics Directive). System będzie finansowany przez wprowadzających napoje w opakowaniach zgodnie z zasadą rozszerzonej odpowiedzialności producenta, przy czym środki z niezwróconej kaucji będą przeznaczone wyłącznie na finansowanie systemu. Producenci otrzymają trzy miesiące na wprowadzenie nowych oznakowanych opakowań. Nie będzie to jednak mogło nastąpić później niż do 31 grudnia 2025 r. oznacza to, że w okresie przejściowym w sklepach mogą być dostępne napoje zarówno z kaucją, jak i bez niej.

II. Zakres opakowań objętych systemem i oznakowanie

System obejmuje trzy typy opakowań na napoje: butelki plastikowe PET do 3 litrów z kaucją 50 groszy, puszki metalowe do 1 litra z kaucją 50 groszy oraz butelki szklane wielokrotnego użytku do 1,5 litra z kaucją 1 złoty. Na etykiecie każdego opakowania objętego systemem znajdować się będzie widoczne oznaczenie i informacja o wysokości kaucji. Oznakowanie musi być czytelne, trwałe, kontrastowe i umieszczone na etykiecie zgodnie z określonym wzorem. Wprowadzający butelki jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych są zobowiązani do zapewnienia określonego udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu: 25% od 2025 r. i 30% od 2030 r. Wysokość kaucji została ustalona w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska i będzie pobierana na każdym etapie dystrybucji – od producenta przez hurtownika do sprzedawcy detalicznego.

III. Wyłączenia z systemu kaucyjnego

Z systemu wyłączono produkty mleczne ze względów sanitarnych, w tym mleko, jogurty i inne napoje mleczne, a także opakowania większe niż wskazane limity pojemności oraz opakowania nieoznakowane logotypem systemu kaucyjnego. Na mniejsze apteki, drogerie i sklepy sportowe o powierzchni do 200 m² nie nałożono obowiązku przyjmowania opakowań z powrotem, jeśli sprzedają napoje w opakowaniach objętych kaucją. Producenci i importerzy, którzy nie

System kaucyjny znacznie działanie 1 października 2025 r.

przystąpią do systemu, będą zobowiązani do płacenia potrójnej stawki opłaty produktowej jako sankcji za brak uczestnictwa, a maksymalna stawka opłaty produktowej dla opakowań objętych systemem wyniesie 25 zł za 1 kg. Opakowania nieobjęte systemem należy utylizować w standardowych pojemnikach na odpady, zgodnie z zasadami segregacji.

IV. Zasady zwrotu opakowań dla konsumentów

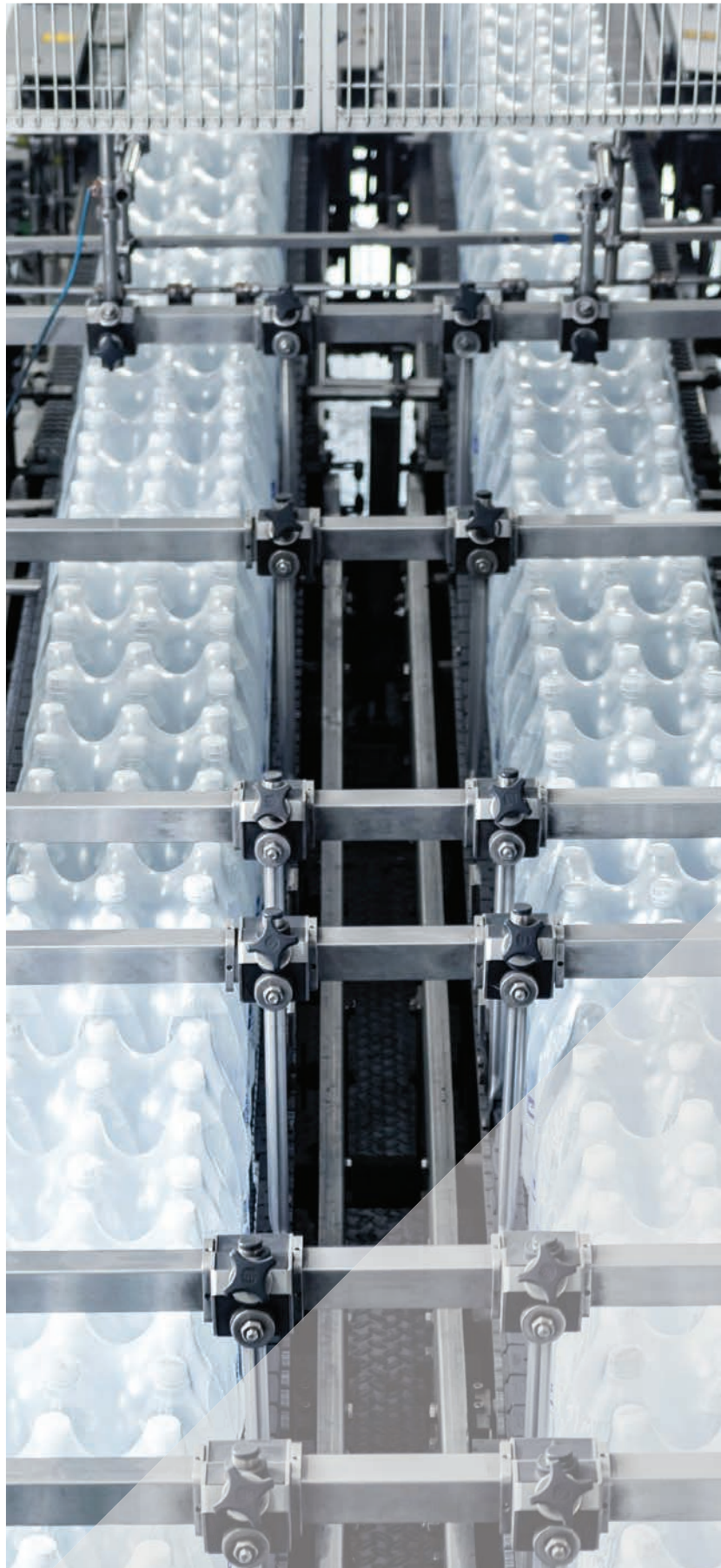
Konsumenti będą mogli zwracać opakowania w dowolnym punkcie zbiórki bez konieczności okazywania paragonu. Wystarczy niezgniecione, puste opakowanie z zachowaną etykietą i kodem kreskowym – nie trzeba myć opakowania przed zwrotem. Zwrot kaucji będzie dokonywany w formie pieniężnej, niezależnie od tego, czy opakowanie zostanie oddane ręcznie przy kasie, czy przez automat wydający bon na zakupy. Sklepy będą zobowiązane umożliwić realizację bonu w formie pieniężnej bez warunku dokonania dodatkowych zakupów. Opakowania będzie można oddawać w automatach w sklepach lub bezpośrednio u sprzedawcy.

V. Obowiązki sklepów i infrastruktura punktów zbiórki

Wszystkie sklepy o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m² oferujące napoje w opakowaniach objętych systemem będą zobowiązane do pobierania kaucji i przyjmowania opakowań ze zwrotem kaucji. Ponadto muszą zawrzeć pisemną umowę z podmiotem reprezentującym, który się do nich zgłosi. Sklepy poniżej 200 m² mogą dobrowolnie przystępować do systemu, z wyjątkiem sklepów sprzedających napoje w butelkach szklanych wielokrotnego użytku, które muszą je przyjmować obligatoryjnie i zawierać umowy z co najmniej jednym podmiotem reprezentującym. Sklepy będą prowadziły ewidencję pobranych i zwróconych kaucji oraz współpracowały z operatorami systemu w zakresie odbioru zebranych opakowań, przy czym rozliczenia finansowe będą następować nie rzadziej niż raz w miesiącu. Przedsiębiorcy prowadzący punkty zbiórki muszą umieszczać w widocznym miejscu informacje o warunkach i trybie zwrotu opakowań oraz możliwości zwrotu kaucji.

VI. Operatorzy systemu i zarządzanie organizacyjne

Na rynku może funkcjonować kilku podmiotów reprezentujących (operatorów systemu kaucyjnego), którzy tworzą spółki akcyjne z siedzibą na terytorium kraju, utworzone przez wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje lub reprezentujące ich związki pracodawców lub izby gospodarcze. Warunkiem jest posiadanie kapitału zakładowego co najmniej 5 milionów zł, pokrytego w całości wkładem pieniężnym i wpłaconego przed wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego. Nie może on pochodzić z pożyczki ani być obciążony. Do obowiązków należy zarządzanie zbiórką opakowań, odbiór ze sklepów, transport do punktów recyklingu, prowadzenie ewidencji i rozliczenie kaucji z konsumentami, a także utworzenie co najmniej jednego stacjonarnego punktu odbioru opakowań w każdej gminie. Operatorzy systemu odpowiadają za finansowanie wypłaty kaucji konsumenten-

System kaucyjny zacznie działanie 1 października 2025 r.

tom, pokrywanie kosztów sklepów oraz składanie sprawozdań w systemie BDO (Baza Danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami) i prowadzenie ewidencji przez 5 lat.

VII. Korzyści środowiskowe i realizacja celów ESG

System kaucyjny przyczyni się do znaczącego zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska przez odpady opakowaniowe, szczególnie w lasach, rzekach i jeziorach, umożliwiając odzyskanie ponad 90% opakowań, zgodnie z doświadczeniami europejskimi. Szklane butelki wielokrotnego użytku mogą być wykorzystane średnio 20–45 razy przed przekazaniem do recyklingu, co drastycznie ogranicza produkcję nowych opakowań i zużycie surowców pierwotnych. System wspiera gospodarkę o obiegu zamkniętym, umożliwiając ponowne wykorzystanie materiałów z recyklingu do produkcji opakowań mających kontakt z żywnością. Mechanizm kaucji zmienia podejście konsumentów do opakowań, promuje selektywną zbiórkę odpadów i zwiększa świadomość ekologiczną. System pomaga w realizacji celów klimatycznych poprzez redukcję emisji CO₂ związanej z produkcją nowych opakowań – przykładowo w Niemczech szklana butelka jest zwracana średnio 45 razy, na Słowacji poziom zbiórki wynosi 82%.

VIII. Przygotowania przedsiębiorców do wdrożenia systemu

Przedsiębiorcy wprowadzający napoje w opakowaniach muszą jak najszybciej przystąpić do istniejącego systemu kaucyjnego lub założyć własny, składając wniosek o zezwolenie co najmniej 6 miesięcy przed planowanym startem. Wymagane jest wdrożenie systemów informatycznych do ewidencjonowania kaucji, oznakowania opakowań zgodnie ze wzorem ustalonym przez ministra oraz mechanizmów wymiany danych z operatorami systemu. Sklepy o powierzchni powyżej 200 m² muszą przygotować infrastrukturę do przyjmowania opakowań, zakupić automaty kaucyjne, przeszkolić personel w zakresie obsługi systemu zwrotów, a także prowadzić ewidencję liczby nabytych i sprzedanych produktów, zwróconych opakowań oraz wysokości pobranych i zwróconych kaucji. Wszyscy uczestnicy rynku zobowiązani są do opracowania procedur ewidencyjnych i sprawozdawczych zgodnych z BDO oraz zapewnienia komunikacji umożliwiającej wymianę informacji o liczbie wprowadzonych i zebranych opakowań. Nieprzestrzeganie przepisów może skutkować karami w wysokości od 500 zł do 1 000 000 zł w zależności od rodzaju naruszenia. Implementacja systemu kaucyjnego stanowi integralny element strategii ESG przedsiębiorstw, wspierając cele środowiskowe poprzez zwiększenie poziomu recyklingu oraz przejście na gospodarkę obiegu zamkniętego.

Niniejszy materiał nie stanowi wyczerpującej informacji, ani nie stanowi opinii. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji prosimy o zasięgnięcie szczegółowej porady doradcy.

**KRZYSZTOF
MAKSYMİK**
biegły rewident,
Audit Partner
w Dziale Rewizji
Finansowej BDO
Krzysztof.Maksymik@bdo.pl

**EWA
MATYSZEWSKA**
Dyrektor
ds. Komunikacji
i Zrównoważonego
Rozwoju
Ewa.Matyszevska@bdo.pl

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów:
Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2024 rok:

- **IV miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego pod względem przychodów**

Rzeczpospolitej i Parkietu za 2024 rok:

- **Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)**
- **Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (IV miejsce)**
- **Najlepsza Firma Badająca Spółki Giełdowe (IV miejsce)**
- **Wyróżnienie z zakresu Employer Branding**

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa,
ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01,
e-mail: office@bdo.pl

